

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt XVIII. Quonam modo Christianos dominari Christas vetuerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

CAPVT XVIII.

*Quonam modo Christianos dominari Christas
vetuerit.*

VEHEMENTER autem falluntur, qui omnem superioris excellentiam potestatis, Dominum sustulisse censent, cùm ait: Principes gentium dominantur eorum; & qui maiores sunt, potestatem exercent in eos. Non ita erit inter vos: sed quicumque voluerit inter vos fieri maior, sit vester minister: & qui voluerit inter vos esse primus, erit vester seruus. sicut Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, & dare animam suam in redemptionem pro multis. Quibus Euangelij verbis non satis attentè consideratis, & ipse Ludouicus Viues scribere non dubitauit, Christum disertis verbis omnem inæqualitatem sustulisse, honoresque & principatus vniuersos, ad Gentilium infanias reiecisse, nihilque esse voluisse quod nobis spiritus attolleret. Primùm autè, non ait Dominus: Gentium populi Principes habent ac Reges, vos Christiani nullos habebitis Reges: & inter illos quidam maiores sunt, ac potestate præcellunt; vos omnes pares esse oportet. Quem enim haberet locum, quòd ipsos Christianos alibi per quandam futuri prophetiam sic admonet Reges: Et nunc Reges intelligite, erudimini qui iudicatis terram: Seruite Domino in timore, & exultate ei cum tremore, nequando irascatur Dominus, & pereatis de via iusta? sed cùm illum diuinitus institutum ordinem, quo alij alijs gubernandis præsent, Deique in eo ministri sunt, approbaret: vitium quod sublimiorem solet potestatem infestare, à suis cupit esse alienissimum. Neque verò ad Ecclesiasticos Præsules dumtaxat hæc pertinent, verùm etiam Christianis Regibus Principibusque dicuntur: vt se quoque admonitos intelligant, tametsi amplissima sunt in ceteros

*Matth. 20.
Luca 22.*

*In caput 29.
lib. 18. De Cõ-
uirate Dei.*

Psal. 2.

teros præditi potestate, tamen Gentilium more non debere dominari in subditos, aut in eos potestatem exercere. quod ij faciunt, qui neglecta utilitate subditorum, concessæ sibi potestatis vltim, ad honores & glorias, commodaque vitæ conuertunt: quasi nec propter alios, sed propter se, neque publicæ & communis utilitatis procurandæ causa, sed propriæ commoditatis & gloriæ gratia, sublimioris sedis locum adepti fuissent. Ex quo euenit facillimè, vt dum ambitionis aut voluptatum gurges nulla re potest expleri; grauibus exactio- num oneribus, subiecti populi opprimantur. Sibi ergo seruire cogunt populos, qui propterea potestate superiores effecti sunt, vt populorum utilitatibus inseruirent: sibi deberi cuncta persuasum habent; nec quid subiectis debeant ministerij, considerant. Vnde etiam illud tetrum dominantium genus exoritur, de quo scriptum à Gentili est: Si quid præstes obsequij, leuior pluma est gratia: sin offendas paululum, plumbeas iras gerunt. Quod Præfectorum vitium in veteri quoque Testamento, per Isaiam est reprehensum illis verbis: Audite verbum Domini vii illusores, qui dominamini super populum meum, qui est in Hierusalem. Quod etiam Gentilis militum Imperator, dominationis vitium intellexit, & verbo eodem designauit. Sic enim loquitur apud Salustium Marius: His præceptis militem hortabor, neque illos arctè colam, me opulenter: neque gloriam meam, laborem illorum faciam. hoc est vrile, hoc civile imperium. Namque cum tu per molliem agas; exercitum supplicio cogere, id est dominum, non imperatorem esse. Atque idem Salustius, cum describit Catilinæ coniurationem, Post, inquit, vbi imperium Regum, quod initio conseruandæ libertatis, atque causa regendæ Reipublicæ fuerat, in superbiam dominationemque se conuertit, &c. Sic planè & diuus Hieronymus in

*Plautus in
Pentulo.*

Cap. 28.

*In bello Jugur-
tino.*

Epi-

Epistola ad Nepotianum, Episcopi, inquit, Sacerdotes se esse nouerint, non dominos: ad illam (opinor) beati Petri respiciens vocem: Non ut dominantes in clericis, 1. Petr. 5. sed forma facti gregis ex animo. Propterea forsitan & Cæsar Augustus, cum eo spectante ludos, pronuntiatum esset à quodam Mimo, O dominum æquum & bonum! vniuersique, quasi de ipso dictum esset, exultantes approbauissent: statim quidem manu vultuque indecoras adulationes repressit, & in sequenti die, grauiissimo corripuit edicto, dominumque se post hac appellari, ne à liberis quidem aut nepotibus suis, vel serio vel ioco passus. contrà verò, quemadmodum Aurelius Victor annotauit, Caligula, cuius atrocissimus fuit principatus, vt ipso quoque nomine quod affectabat demonstraret, primus diademate imposito, dominum se iussit appellari, vt & alios deinde per ambitionis morbum, hunc titulum honoris adamasse declarat illud Martialis Epigramma:

Mane salutavi vero te nomine, casu,

Nec dixi dominum, Ceciliane, meum.

Quanti libertas constet mihi tanta, requiris?

Centum quadrantes abstulit illa mihi.

Ab hac igitur dominandi affectione, liberos esse Christus voluit eos qui in Republica Christiana præessent: vt videlicet quemadmodum animus corpori, non quomodo superior animi pars, iracundiæ atque libidini; ita suis subditis imperaret. quod ipsum antè sapiens monuerat his verbis: Rectorem te posuerunt? Aug. lib. 4. contra Iulianum cap. 22. noli extolli: esto in illis quasi vnus ex ipsis: curam illorum habe. Neque enim aliud est quod requirit Dominus, vt qui maior sit, minister omnium fiat; quàm vt qui ceteris potestate antecellit, locum superiorem sibi esse creditum intelligat, quo vtilitati communi saluti que prospiciat. Patitur omnino alios aliis maiores esse; sed, Qui voluerit esse maior, sit vester minister, inquit:

quit: & qui voluerit inter vos primus esse, erit vester seruus. Qui si neminem in Christiana societate primū esse voluisset; cur hīc statuisset modum potius in administrando primatu, quā ipsum primatum vniuersum sustulisset? vt enim cū ait Apostolus, Præcipe diuitibus huius seculi, non sublime sapere, nec sperare in incerto diuitiarum: non diuitiarum possessores, sed superbos diuites sibi non probari significat: alioqui dicturus: Præcipe ne quisquam sit diues, sed diuitias quisque suas abijciat. Et quemadmodum militibus Ioannes Baptista præscribens, vt concuerent neminem, sed contenti essent stipendiis suis, non militare damnauit institutum: quem dicturum alioqui fuisse non dubium est, militiam deferendam esse, si suæ vellent saluti consulere. Sic in Euangelio Dominus noster, non principatum sustulit, sed modum præscripsit, ne eo quisquam per insolentiam abuteretur, sed ij qui Reges essent ac Principes, vni omnium Domino, & Regum Regi, sua potestate seruiret. Ideoque sui proponit exemplum, quem auctoritate & potestate discipulis superiorem fuisse quis neget? Non enim Magister modò, sed & Dominus erat: quemadmodum hoc ipsorum de se iudicium approbat, dicens: Vocatis me Magister & Domine, & bene dicitis, sum etenim. Sed quamquam reuera primus esset, tamen Filius hominis, inquit, non venit ministrari, sed ministrare, & dare animam suam in redemptionem pro multis. Non enim querere venerat, quæ sibi priuatim essent commoda, sed quæ nobis communiter essent vtilia. Etenim Christus, inquit Apostolus, non sibi placuit, sed, sicut scriptum est, Improperia improperantium tibi ceciderunt super me.

2. Tim. 6.

Lucæ 3.

Ioann. 13.

Rom. 15.

CAPVT